

POHJANMAAN OPETTAJA ÖSTERBOTTENS LÄRARE

1/2021

4.5.2021

Sisältö

Ammattijärjestötoiminta uudistuu?	3
Fackorganisationsverksamheten förnyas?	3
OAJ:n puheenjohtajan tervehdys	5
OAJ-ordförandens hälsning	5
Aktuellt från OAJ:s styrelse	7
Murentuuko sopimussyhteiskunta?	8
Meillä on agenda!	9
OAJ Pohjanmaa kouluttaa	10
Beredskapstid inom småbarnspedagogiken	11
Maakuntajohtajatapaaminen 7.4.2021	12
Kokkola perui lomautukset – kaikeksi onneksi!	13
Muuttuuko opettajan vastuut ja velvollisuudet oppivelvollisuus uudistuksen myötä?	14
Mikä on VAKA-jaosto?	15
OAJ:n Seinäjoen ammattikorkeakoulun paikallisyhdistys ry esittäytyy	17
Maasta se pienikin ponnistaa	18
OAJ Pohjanmaan verkkosivusto uudistui	19
OAJ Pohjanmaa/Österbotten Yhteystiedot 2021	21

POHJANMAAN OPETTAJA

1/2021

Toimituskunta:

Lasse Mansikka-aho
päätoimittaja
mansikkalasse@gmail.com
040 559 4033

Heli Katajamäki, YLL
Merja Tomperi-Olkkonen, OAO
Tiina Kankkonen, YSI
Mikko Metsäranta, YSI
Minna Herttua-Niemi, VAKA

ÖSTERBOTTENS LÄRARE

4.5.2021

Kansikuva: Matti Sippola

Ammatti- järjestötoiminta uudistuu?

Ammattijärjestötoiminnan uudistamishanke käynnistyi valtuuston päätöksellä vuoden 2019 alussa. Hankkeen alkuperäisenä tavoitteena oli tehdä OAJ:n jäsenyydestä ja järjestötoiminnasta entistä houkuttelevampaa ja uudistaa ammattijärjestötoimintamme vastaamaan tulevaisuuden tarpeita. Tavoitteena oli parantaa yksittäisen jäsenen vaikuttamismahdollisuuksia sekä selkeyttää järjestörakennetta yksittäisen jäsenen kannalta.

OAJ:n valtuusto on linjannut ja valtuuttanut hallituksen valmistelemaan mm. seuraavia toimintatapaan liittyviä asioita: nykyistä paremmin paikallistasoa ja perusjäseniä tukeva alue- ja paikallistason organisoituminen, nykyistä tehokkaammin ja vaikuttavammin sekä demokraattisemmin ja osallistavammin toimivat toimielimet sekä SOOLin äänivaltainen edustus kaikissa toimielimissä.

Lisäksi valtuuston tahtona on, että hallitus selvittää, miten alue- ja paikallistason hallinnollisia tehtäviä voidaan uudistaa ja miten voidaan varmistaa alue- ja paikallistason aktiivisuuden ja edunvalvonnan kohdentuminen parhaalla tavalla jäsenten hyväksi. Edelleen hallituksen tulee selvittää nykyisten valtakunnallisten piirien ja yhdistysten tehtävät ja roolit OAJ:n organisaatiossa ja valmistelemaan tarvittaessa niiden edellyttämät toimintatapa- ja mahdolliset sääntömuutokset.

Valtuuston antama tehtävä on hyvin laaja ja kunianhimoinen. OAJ:n hallitus on tehnyt työpajoja yhteistyössä valtakunnallisten piirien ja yhdistysten sekä valtuutettujen kanssa. Työpajoissa on käyty monipuolisesti läpi tehtävänantoa ja tuotu esille näkemyksiä laajasti. Hallituksella on vielä käsittelemättä valtakunnallisten yhdistysten ja piirien rooli OAJ:n organisaatiossa.

Korostan, että hanke on vielä kesken. Mitään päätöksiä ei ole tehty. Selkeä näkemys on, että paikallistaso on erityisen tärkeä jäsenelle. Paikallistaso on OAJ:n toiminnan selkäranka. Se, millaisena OAJ näyttäytyy jäsenelle, on pitkälti paikallistason ansiota. Siksi paikallistason toimintaan tulee osoittaa enemmän resursseja ja tukea. Paikallistason tärkeästä roolista huolimatta

Fackorganisations- verksamheten förnyas?

Fackorganisationsverksamhetens reformprojekt startade med fullmäktiges beslut i början av år 2019. Projektets ursprungliga mål var att göra OAJ:s medlemskap och fackorganisationsverksamhet mer lockande än tidigare och förnya vår fackorganisationsverksamhet att motsvara framtida behov. Målet var att förbättra den enskilda medlemmens möjligheter att påverka samt förtydliga organisationsstrukturen för den enskilda medlemmen.

OAJ:s fullmäktige har dragit upp linjerna och befullmäktigat styrelsen att bereda bl.a. följande ärenden som är förknippade med verksamhetssättet: en sådan organisering av region- och lokalnivån som bättre än nu stöder lokalnivån och basmedlemmarna, att få organen att fungera effektivare och inflytelserikare samt mer demokratiskt och engagerande än för närvarande samt att SOOL har röstberättigade representanter i alla organ.

Fullmäktige önskar dessutom att styrelsen utreder hur region- och lokalnivåns administrativa uppgifter kan utvecklas och hur man kan säkerställa att region- och lokalnivåns aktivitet och intressebevakning på bästa sätt sker till förmån för medlemmarna. Vidare ska styrelsen utreda de nuvarande nationella distriktens och föreningarnas uppgifter och roller i OAJ:s organisation och vid behov bereda nödvändiga ändringar i verksamhetssättet samt eventuella stadgeändringar.

Uppgiften som fullmäktige gav är mycket omfattande och ambitiös. OAJ:s styrelse har arrangerat workshoppar i samarbete med de nationella distriktet och föreningarna samt fullmäktigeledamöterna. I workshopparna har man på ett omfattande sätt gått igenom de givna uppgifterna och tagit upp många olika synpunkter. Styrelsen har ännu inte behandlat de nationella föreningarnas och distriktens roll i OAJ:s organisation.

Jag vill poängtera att projektet fortfarande är på hälft. Inga beslut har fattats. Det är helt tydligt att lokalnivån är mycket viktig för den enskilda medlemmen. Lokalnivån utgör ryggraden i OAJ:s verksamhet. Hur en medlem ser på OAJ är i stor utsträckning lokalnivåns förtjänst. Därför bör mer resurser och stöd riktas till lokalnivåns verksamhet. Trots lokalnivåns viktiga roll

uudistamishankkeessa on tällä hetkellä esitetty lähinnä kosmeettisia muutoksia.

Sen sijaan yhdistysmuotoinen aluetoiminta tuntuu olevan kivi kengässä. Seitsemästätoista alueyhdistyksestä muutamassa on ollut toimintaan liittyviä ongelmia. Tästä syystä kaikkiaan kolme yhdistystä on eronnut alueyhdistyksistä. Muutokseksi esitetäänkin, että kaikki alueyhdistykset purettaisiin ja tilalle perustettaisiin alueverkostot, joilla ei olisi rekisteröidyn yhdistyksen velvoitteita. Nyt hahmotellussa alueverkostomallissa tosiasiassa vain tilinpäätöksen tekeminen poistuisi alueilta. Käytännössä tehtävät säilyisivät entisellään. Lisäresursseina jokainen alueverkosto saisi päätoimisen alueasiantuntijan, jonka tehtävä on pitkälti samanlainen kuin nykyisessä mallissa.

Valtakunnalliseen tasoon (OAJ:n valtuusto ja hallitus) esitetään myös muutoksia. Esityksenä tulee olemaan valtuuston ja hallituksen pienentäminen. Lisäksi jäsenyys OAJ:hin säilyisi samanlaisena eli jokainen jäsen olisi kytketty niin paikallisyhdistykseen kuin valtakunnalliseen yhdistykseenkin (VOL, AKOL, AO, KEA, KSOLLI, SKO ja TOOL).

OAJ kevätvaltuusto em. kokonaisuutta toukokuussa ja päätöksenteon aika on elokuussa ylimääräisessä valtuustossa, jossa tehdään tarvittavat sääntömuutokset.

Seuraavat kysymykset kaipaavat vastauksia: saavutetaanko OAJ:n valtuuston asettamat tavoitteet? Tehdäänkö ammattijärjestötoiminnasta tällä uudistuksella houkuttelevampaa? Paraneeko yksittäisen jäsenen vaikuttamismahdollisuudet? Selkeytykö järjestö rakenne yksittäisen jäsenen kannalta? Muodostuuko paremmin paikallistasoa ja perusjäseniä tukeva alue- ja paikallistason organisoituminen sekä toimivammat valtakunnalliset toimielimet? Onko tarvetta muuttaa valtakunnallisten yhdistysten tehtäviä ja toimintatapoja?

OAJ:ssä päättäjien (itse mukaan lukien) tulisi katsoa kokonaisuutta ja arvioida, saavutetaanko aiotuilla toimilla valtuuston asettamat tavoitteet. OAJ:n järjestö rakenne on hyvin monimutkainen, jonka maksaa OAJ:n jäsenet. Erityisesti tätä tulisi tarkastella kriittisesti. Jokaisen jäsenen kannattaisi ottaa selvää, millä tavalla nykyinen järjestö rakenne tukee jäsenten edunvalvontaa ja miten uudistus parantaa sitä. Isoin kysymys on: käytetäänkö jäsenten rahoja parhaalla mahdollisella tavalla?

OAJ:n valtuuston viisautta punnitaan elokuussa. Onko valtuustolla kykyä arvioida kokonaisuutta ja tehdä hyviä päätöksiä jäsenten eduksi?

*Kari Nieminen
puheenjohtaja
OAJ Pohjanmaa*

är de förändringar som för närvarande presenterats i reformprojektet främst kosmetiska.

Att regionverksamheten sker i form av föreningar verkar däremot vara en sak som skaver. Några av de sjuutton regionföreningarna har haft problem i sin verksamhet. Därför har sammanlagt tre föreningar utträtt ur regionföreningarna. Förändringen som föreslås går ut på att alla regionföreningar avvecklas och ersätts med regionnätverk som inte har samma skyldigheter som registrerade föreningar. I den nu planerade regionnätverksmodellen skulle i själva verket endast utfärdande av bokslutet falla bort från regionerna. Uppgifterna skulle i praktiken förbli oförändrade. Som extra resurs skulle varje regionnätverk få ett regionombud på heltid, vars uppgift är till stor del samma som i den nuvarande modellen.

På den nationella nivån (OAJ:s fullmäktige och styrelse) föreslås också ändringar. Förslaget går ut på att minska fullmäktige och styrelsen. Medlemskapet i OAJ skulle förbli oförändrat, det vill säga varje medlem skulle vara kopplad såväl till en lokalförening som till den nationella föreningen (SLF, AKOL, AO, KEA, KSOLLI, SKO och TOOL).

OAJ:s vårfullmäktige behandlar ovan nämnda helhet i maj och beslut fattas i augusti vid ett extra fullmäktigemöte vid vilket de nödvändiga stadgeändringarna görs.

Följande frågor kräver svar: Är det möjligt att nå de mål som OAJ:s fullmäktige har ställt upp? Blir fackorganisationsverksamheten mer lockande genom denna reform? Förbättras den enskilda medlemmens möjligheter att påverka? Blir organisationsstrukturen klarare för den enskilda medlemmen? Sker organiseringen av region- och lokalnivån så att de bättre stöder lokalnivån och basmedlemmarna och de nationella organen så att de fungerar bättre? Finns det behov att ändra de nationella föreningarnas uppgifter och verksamhetsätt?

I OAJ borde beslutsfattarna (inklusive mig själv) granska helheten och bedöma huruvida de mål som fullmäktige ställt upp kan nås med de planerade åtgärderna. OAJ:s organisationsstruktur är ytterst komplicerad, vilket bekostas av OAJ:s medlemmar. I synnerhet detta borde granskas kritiskt. Varje medlem kunde ta reda på hur den nuvarande organisationsstrukturen stöder medlemmarnas intressebevakning och på vilket sätt reformen förbättrar situationen. Den största frågan lyder: används medlemmarnas pengar på bästa möjliga sätt?

OAJ:s fullmäktiges kloket begrundas i augusti. Är fullmäktige kapabel att bedöma helheten och fatta bra beslut till förmån för medlemmarna?

*Kari Nieminen
ordförande
OAJ Österbotten*

OAJ:n puheenjohtajan tervehdys

Vuoden 2020 poikkeusolot näkyivät luonnollisesti myös kaikkien OAJ:n jäsenten työssä ja muussa elämässä sekä kaikessa OAJ:n toiminnassa. Varsin samantyyppisissä olosuhteissa olemme jatkaneet elämäämme vuoden 2021 puolella.

Altistumiset, valitettavasti myös sairastumiset, etäopetus, karanteenit, monet nopeasti eteen tulevat muutokset ovat enemmän tai vähemmän keskuudessamme, ainakin siihen saakka, kunnes rokotusten avulla pandemia saadaan hallintaan. Se ajankohta on vielä hämärän peitossa, mutta toivottavasti kuitenkin tapahtuu tämän vuoden aikana. Valoa on kuitenkin taudin voittamisen suhteen jo näkyvissä.

Covid-19-pandemiaa kukaan meistä ei halunnut eikä odottanut. Monia pandemian hoitamiseen liittyviä ratkaisuja voidaan arvioida vasta jälkikäteen. Turvallisuus ja terveys edellä on kuitenkin mentävä. Pandemia ei ole missään määrin vähentänyt esimerkiksi työnantajan velvoitteita työturvallisuudesta huolehtimisen suhteen.

On ymmärrettävää, että korona herättää meissä kaikissa monia, pelonsekaisiakin tunteita. Uskomme on kuitenkin vahva siihen, että tämäkin koettelemus jää maailman historiaan omana ajanjaksonaan, josta siitäkin selvittiin ihmisten viisaan yhteistoiminnan avulla. Elämän väliaikainen rajoittaminen on osa ratkaisua. Se heijastuu oman muun elämämme lisäksi kaikkeen koulutuksen, kasvatuksen ja tutkimuksen kentän tekemiseenkin, mutta rajoitukset ovat välttämättömiä ja niiden noudattamisesta on viisasta pitää kiinni.

Myös järjestötoiminnan järjestäminen on ollut tarrantariskin ja kokoontumisrajoitusten myötä uudessa asennossa. Suuri määrä aiemmin Helsingissä järjestetyistä koulutuksista, kokouksista ja muista tilaisuuksista toteutettiin etänä tai peruttiin. Sama oli tilanne tietysti myös paikallis- ja aluerasolla.

Kovin moni jäsen ja järjestöaktiivi kaipaa kovasti jo ns. live-tapaamisia. Niihinkin varmasti päästään, mutta kyllä pandemia-ajalla tulee olemaan varmasti myös järjestötoimintaa muuttavia vaikutuksia. Etäosallistuminen on mahdollistanut ja mahdollistaa

OAJ- ordförändens hälsning

Undantagsförhållandena i föl påverkade givetvis även alla våra medlemmars jobb och liv samt all OAJ-verksamhet. Nu fortsätter det här året under ganska liknande omständigheter.

Vi får mer eller mindre leva med exponering, karantän och tyvärr också sjukdom, med distansundervisning och många snabba förändringar åtminstone fram tills det att pandemin fås under kontroll med hjälp av vaccineringarna. Ingen vet ännu

tidpunkt för det här, men förhoppningsvis stundar bättre tider redan i år. Det finns redan ljus i sikte vad gäller att övervinna sjukdomen.

Covid-19-pandemin slog till både oförväntat och önskat. Många åtgärder som har vidtagits för att hantera pandemin kan endast utvärderas i efterskott. Säkerhet och hälsa måste hela tiden prioriteras. Pandemin har ingalunda minskat till exempel arbetsgivarens skyldigheter att ansvara för arbetssäkerheten.

Det är förstaeligt att corona väcker många känslor hos oss alla, också rädsla. Vi förlitar oss ändå starkt på att även den här prövningen kommer att gå till världshistorien som en tidsperiod som kunde övervinnas tack vare klokt samarbete. Tillfälliga begränsningar är en del av lösningen. Begränsningarna omfattar utöver våra egna liv också bland annat all verksamhet inom sektorn för utbildning, fostran och forskning. Begränsningar är nödvändiga och det är klokt att följa dem.

Smittorisen och begränsningar av sammankomster har också påverkat organisationsverksamheten. Många kurser, möten och evenemang som normalt skulle ha ordnats i Helsingfors har genomförts på distans eller inhiberats. Också på lokal och regional nivå har omställningar gjorts i verksamheten.

Många medlemmar och OAJ-aktiva längtar redan efter fysiska möten. De blir nog aktuella i något skede igen, men pandemin kommer säkerligen att medföra en del permanenta förändringar i organisationsverksamheten. Distansdeltagande har berett och bereder möjlighet för många nya deltagare att medverka i gemensamma

monen uuden osallistujan osallistumisen yhteisiin tilaisuuksiin, vaikkapa vain virtuaalisesti. Tästä opista on tarpeen ottaa kaikki hyöty irti.

OAJ:n nykyinen valtuusto käynnisti jo toimintakautensa alussa laajan järjestötoiminnan kehittämishankkeen. Toisessa kokouksessaan, syksyllä 2018, se päätti vuoden 2019 talousarviokäsittelyn yhteydessä käynnistää kaksivuotisen hankkeen, jossa käydään lävitse jäsenkunnan näkemykset OAJ:n kehittämiseksi ja toiminnan muutostarpeet.

Kaksivuotisen hankkeen aikana on tuon valtuuston päätöksen pohjalta erittäin laajasti ja perusteellisesti sekä monimuotoisesti kysytty jäsenkunnalta, luottamushenkilöiltä, järjestöaktiiveilta ja henkilöstöltä muutostarpeista. Jo kevään 2020 aikana tiedonkeruu saavutti saturaatiopisteensä ja uudet tulokset alkoivat toistaa aiempia tuloksia.

Syysvaltuustossa 2020 valtuusto antoi tulosten perusteella hallitukselle jatkoselvitystehtäviä, jotka hallitus on nyt tehnyt ja valtuusto arvioi tuloksia ja tilannetta sekä linjaa jatkotoimia kevätkokouksessaan.

Koko valtuusto on osallistettu mukaan uudistamiseen koko hankkeen ajan. Kevään 2021 aikana hallitus on tuonut kaikki valtuustolta saamiensa osatehtävien tuotoksensa valtuuston pohdittavaksi sähköiselle alustalle. Tarkoitus on, että valtuusto vielä kevätkuvaltuustossa 2021 työstää kokonaisuutta ja kokoontuu kesän jälkeen ylimääräiseen kokoukseen päättämään mahdollisista toiminta- ja sääntömuutoksista. Nyt on siis juuri oikea hetki vaikuttaa OAJ:n tulevaisuuden suuntaan.

*Olli Luukkainen
puheenjohtaja*

sammankomster, om än också bara virtuellt. Vi ska dra full nytta av den här erfarenheten.

OAJ:s sittande fullmäktige inledde genast i början av sin mandatperiod ett omfattande projekt för att utveckla organisationsverksamheten. Vid sitt andra möte hösten 2018 beslutade fullmäktige i samband med budgetbehandlingen för år 2019 att inleda ett tvåårigt projekt för att kartlägga medlemmarnas syn på hur OAJ borde utvecklas och behovet av förändringar i verksamheten.

Under det tvååriga projektet har man mycket omfattande, grundligt och mångsidigt frågat medlemmar, förtroendepersoner, föreningsaktiva och personal om deras syn på ändringsbehoven inom organisationen. Redan våren 2020 nådde datainsamlingen en mättnadspunkt när nya resultat började upprepa tidigare resultat.

Vid höstmötet 2020 gav fullmäktige OAJ-styrelsen i uppdrag att ytterligare utreda en del frågor, vilket styrelsen har gjort. Vid vårmötet ska fullmäktige utvärdera resultaten och läget samt ge riktlinjer för fortsatta åtgärder.

Fullmäktige har gjorts delaktigt i reformarbetet under hela projektets gång. Styrelsen har nu under våren lagt materialet från de tilläggsuppgifter som fullmäktige gav, till en digital plattform för att begrundas av vårt högsta beslutsfattande organ. Avsikten är att fullmäktige vid vårmötet 2021 ska bearbeta helheten och efter sommaren samlas till ett extra möte för att besluta om eventuella ändringar i verksamheten och stadgarna. Nu är det alltså precis rätt tid för att påverka riktningen för OAJ:s framtid.

*Olli Luukkainen
ordförande*

Aktuellt från OAJ:s styrelse

Snart har OAJ:s styrelse jobbat ett helt läsår. Det blev helt annorlunda än jag tänkte mig. Coronan har gjort att vi hållit så gott som alla möten och seminarier på distans. Visst börjar vi bli vana med digitala möten, men en del av dialogen faller bort när man inte får träffas. Jag upplever att det varit en utmaning att föra en förnyelseprocess helt på distans. Men världsläget går inte att förändra och vi har fått göra det bästa av situationen.

Varje möte har styrelsen haft seminariedelar om organisationsförnyelsen. Vi har funderat på bl.a. medlemskap, regionföreningar och hur de beslutande organen ska se ut. Förutom arbetet i styrelsen har Ysi haft egna seminarier om processen och sedan ännu de regionala och lokala diskussionerna. Inom FSL har vi också fört regelbundna diskussioner under årets gång.

I en så här stor organisationsförändring är det viktigt att lyfta på varje sten, se eventuella konsekvenser eller fördelar samt förankra förändringen hos de aktiva.

Vi inom FSL är inte involverade i alla delar av OAJ, därför berör inte alla förändringar oss. Men vi upplever det som väldigt viktigt att ändå vara en del av processen eftersom vi tillhör familjen OAJ. Vi brukar bli väl bemötta och omhändertagna inom OAJ, även om vi också ibland behöver förklara vår särställning och berätta historien bakom vår särställning som minoritet.

När OAJ grundades 1973 av tre föreningar, Opettajien keskusjärjestö, Suomen opettajien liitto och Svenska lärarförbundet i Finland skrev man in i grundavtalet att FSL, som företrädare för en minoritet, skulle få två platser i styrelsen. I början på 1990 talet när Barnträdgårdslärlärförbundet kom med i OAJ omförhandlades villkoren och FSL gav ifrån sig en styrelseplats men fick istället närvaro- och yttranderätt åt ordförande. Detta avtal är ännu idag gällande mellan FSL och OAJ. Däremot har FSL varit en del av ysi under lång tid. Största delen av våra medlemmar är allmänbildande lärare och det blev en naturlig hemvist för oss.

FSL pratar för den finlandssvenska minoriteten inom OAJ. Den finlandssvenska skolan ser annorlunda ut och har andra särdrag än den finska. Detta har också konstaterats i den utbildningspolitiska redogörelsen som regeringen fått ta del av i år.

I Österbotten har vi alltid blivit accepterade med de särdrag vi har och behöver ha. Tillsammans kan vi jobba mot gemensamma mål oberoende av lärargrupp. Det är lärarskapet som binder oss samman.

*Linda Felixson
OAJ Styrelsemedlem,
FSL:s vice ordförande*

Murentuuko sopimusyhteiskunta?

Metsä- ja teknologiateollisuuden työnantajien irtautumiset keskitetystä työmarkkinaratkaisusta ovat murentamassa sopimusyhteiskuntamme perustuksia. Taustalta löytyy työnantajien halu päästä eroon yleissitovista työehtosopimuksista, joita korvaamaan työnantajapuoli haluaa työelämäuudistuksen.

Uudistuksen periaatteena on palkka- ja työehdoista sopiminen liittojen sijasta työpaikkakohtaisesti tai joissain tapauksissa jopa suoraan työntekijän kanssa.

Mitä tapahtuu, jos opetusalan suurin työnantajajärjestö KT seuraa työelämäuudistuksen nimissä metsä- ja teknologiateollisuuden esimerkkiä? Tällä hetkellä uhkaa ei ole, mutta tähänkin vaihtoehtoon on varauduttava. Miten edunvalvonta muuttuu, jos liittokohtaisesta sopimisesta siirrytään työnantajakohtaiseen työ- ja palkkaehdoista sopimiseen? Tapahtuipa työehdoista sopiminen valtakunnallisesti tai paikallisesti, on työntekijäpuolta edustavilla oltava sekä neuvottelutaitoa että tietoa työnantajapuolelta. Mikäli työehdoista sopiminen siirtyy paikalliselle tasolle, on luottamusmiesten koulutukseen panostettava. Luottamusmiehille on myös

saatava riittävät toimintaedellytykset ja tiukka irtisanomissuoja.

Opetusalalla työskentelevän näkökulmasta katsottuna paikallisessa sopimisessa on vaaransa.

Valtion julkisen talouden velkaantumisen pysäyttäminen heikentää vääjäämättä kuntien ja kuntayhtymien palkanmaksukykyä.

Koska Suomen kuntien taloudellisessa kantokyvyssä on jo nykyisellään isoja eroja, saattaa paikallinen sopiminen johtaa pahimmillaan tilanteeseen, jossa samasta työstä maksetaan kunnasta riippuen hyvinkin erilaista palkkaa.

Tulevissa kuntavaaleissa ratkaistaan, ketkä päättävät sinun työhösi liittyvistä asioista seuraavat neljä vuotta. Opettajataustaisilla ehdokkailla on parhaat edellytykset tehdä koulua ja opetustyötä koskevia päätöksiä.

Hyvää lukukauden loppua ja tulevaa kesää!

Lasse Mansikka-aho
päätoimittaja
mansikkalasse@gmail.com

Meillä on agenda!

OAJ lanseerasi maaliskuun lopulla opettajan työn arvostuskampanjan, jonka avulla opettajan työtä halutaan tehdä näkyväksi. Eri tahot mittaavat ammattien arvostuksia vuosittain kyselyjen avulla. Useimmiten listojen kärkisijoilla ovat olleet lääkärit, erityisesti kirurgit. Myös opettajan ammatin arvostus näyttää kyselyissä nousseen. Vastaajat arvostavat koulutusta ja työn yhteiskunnallista merkitystä, kaikkien ihmisten tulevaisuuksien tekemistä.

Opettajat luovat sen pohjan, jolle huomisen maailma rakennetaan. Arvostus kertoo paitsi itse ammatista, myös siitä, kuinka paljon ihmiset luottavat niihin instituutioihin, joita ammatit edustavat.

Eri ammatteja ei kannata, eikä voikaan vertailla keskenään. Kaikissa ammateissa on omat vaatimustonsa, hyvät ja huonot puolensa. Toisissa ammateissa työn jälki näkyy heti, toisten ammattilaisten saavutukset ovat näkyvissä vasta vuosien, tai vuosikymmenten kuluttua. Opettajan ammatti kuuluu tähän jälkimmäiseen joukkoon. Sivistys ja ihmisyyteen kasvaminen ei tapahdu hetkessä, se vaatii aikaa ja suurta sitoutumista tekijöiltään.

Kukaan ei voi kiistää sitä, mitä suomalainen koululaitos on saanut aikaan. Suomen menestyminen on rakentunut tiedolle ja taidolle, jota opettajat kouluissa tänäkin päivänä jakavat. Se on rakentunut tiedonjononlle, jonka he oppilaissaan saavat aikaan. Suomalaisten opettajien työn jälkeen ihastellaan ja ihmetellään eri puolilla maailmaa muun muassa maamme

hyvän PISA-tutkimusmenestyksen johdosta. Koululaitoksemme on vientituote ja suuren mielenkiinnon kohde.

Opettajan työn vaativuus on moninkertainen menneisiin vuosikymmeniin verrattuna. Meiltä vaaditaan monitaituruutta. Pelkkä opettaminen ei enää riitä. Ja jos jotain vakavaa sattuu, ensimmäisenä kysytään, mitä koulu on tehnyt asian estämiseksi. Vastuu vanhemmilta on siirtynyt yhä enemmän koululle ja opettajille. Kaikki

ovat käyneet koulua ja siksi monet kokevat olevansa koulun ja opetuksen asiantuntijoita.

Opettajat ovat tunnollisia puurtajia, jotka harvoin tuovat esille omaa osaamistaan ja saavutuksiaan. Harvassa ovat myös työn kiitokset. Ainakin näin yläkoulussa opettavana ne on useimmiten luettava rivien välistä, sillä asiakkaamme meitä harvemmin kiittävät. Kuitenkin jokainen opettaja tietää onnistuneensa, kun hänen oppilaansa tai opiskelijansa menestyy, pärjää elämässään ja on onnellinen.

Juuri nyt on oikea aika nostaa opettajien tekemä työ näkyväksi. Meillä on AGENDA! Yhteiskunnan perusta murenee ilman opettajia: meitä tarvitaan. Me olemme sitoutuneet sivistykseen, kasvurauhaan ja täyteen ihmisyyteen kasvattamiseen! Olkaamme valmiit nousemaan näitä arvoja puolustamaan!

*Pia Latomäki
Alueasiantuntija
OAJ Pohjanmaa*

OAJ Pohjanmaa kouluttaa

Koronakriisin myötä myös alueyhdistyksen koulutus on vuoden aikana kokenut aikamoisen muutoksen. Kriisin puhjetessa keväällä 2020 jouduimme tietenkin ensin perumaan ja siirtämään suunniteltuja koulutuksia, koska olimme keskittyneet pääasiassa läsnäoleviin koulutuksiin vuorovaikutuksen ja verkostoitumisen mahdollistamiseksi.

Alueyhdistyksen ensisijainen tehtävä on kouluttaa ja tukea paikallisyhdistysten toimijoita. Myös yksittäisten jäsenten koulutuksissa pääpainona on pidetty edunvalvontakoulutusta, jota on toteutettu laajasti koko alueyhdistyksen alueella. Keväällä 2020 aloitimme jäseniltä kysymisen järjestövalmiudesta ja sopimusneuvotteluihin valmistumisesta, mutta ehdimme pitää vain yhden tilaisuuden Seinäjoella. Saimme myös rahaa OAJ:lta osallistuaksemme varhaiskasvatuksen esimiesten edunvalvonnan tehostamiseksi järjestettyyn projektiin, jossa olemme järjestäneet kyselyn sekä suomen- että ruotsinkieliset tilaisuudet esimiehille syksyllä ja keväällä. Kriisin jatkuessa jo syksyllä aloimme järjestämään osaa koulutuksista etänä. Teams-yhteyksillä etänä pidetty eläketietokoulutus oli edelleen suosituin alueyhdistyksen järjestämä koulutus. Ammatillisten opettajien jaosto hankki myös hyviä kokemuksia hybridikoulutuksen järjestämisestä, jolloin jäsenet saattoivat kokoontua eri paikkakunnille ja luennoitsija ja osa osallistujista oli mukana myös etänä. Alueyhdistyksemme laajan maantieteellisen alueen vuoksi etäyhteyksien käyttö koulutuksessa tulee varmasti jäämään vahvaksi osaksi toimintaa. Tämän kevään aikana ei järjestetä mitään läsnäolevia koulutuksia OAJ:n yleisten linjausten mukaisesti. Koulutuksien järjestämisessä noudatetaan edelleen pitkän

tähtäimen koulutussuunnitelmaa. Painopiste on siirtynyt enemmän jaostojen itse ehdottamiin edunvalvonnallisiin koulutuksiin. Liikuntaan ja virkistykseen järjestettyjä tilaisuuksia on taas vähennetty. Koulutuksissa ja eri jaostojen tilaisuuksissa pyritään kuitenkin jatkossakin huomioimaan virkistys ja työssä jaksaminen eri muodoissa. Tulevaisuudessa pyritään varmaan tarkemmin katsomaan, mitä koulutuksia emoyhdistys voi tarjota suoraan kaikille alueille, tehdään yhteistyötä alueiden kesken sekä veloitetaan myös paikallisyhdistyksiä hoitamaan oman osuutensa erityisesti yhteisopettajien kouluttamisessa. Jokaisella opettajaryhmällä on edustaja alueyhdistyksen koulutus- ja hyvinvointitiimissä, jonka vetäjänä toimii koulutussihteeri. Yhdistys haki toimihenkilöiden joukkoon vuodenvaihteessa uutta koulutussih-teeriä, ja valitsimmekin jo uuden opettajan tehtävään. Muuttuneista työkuviosta johtuen hän luopui tehtävästä ja OAJ Pohjanmaan hallituksen kanssa olemme sopineet, että minä jatkan toistaiseksi.

Seuratkaa koulutuksia yhdistyksen nettisivuilta sekä sähköposteilla jaetuista kutsuista. Lisätietoja ja toiveita voi esittää suoraan allekirjoittannelle (monika.koivumaki@edu.vaasa.fi) tai toimistolle järjestö-assistentille (niina.suokas@oajpohjanmaa.fi). Toivottavasti jo syksyllä voimme järjestää tilaisuuksia, jossa voisimme tavata muita opettajia kasvotusten ja saada voimia ja vertaistukea haastavaan työhömmme. Jaksamista kaikille tähän koronakevääseen!

Monika Koivumäki

OAJ Pohjanmaan koulutussihteeri

Varhaiskasvatuksen opettaja ja luottamusmies, Vaasa

Toivottavasti jo syksyllä voidaan tavata kasvokkain alueyhdistyksen koulutuksessa. Kuvassa omien esikoululaisteni tekemät omakuvat.

Beredskapstid inom småbarnspedagogiken

Enligt arbetstidslagen är arbetstid den tid som används till arbete och den tid under vilken arbetstagaren är skyldig att stå till arbetsgivarens förfogande på arbetsstället.

Beredskap betyder att arbetstagaren förbinder sig till att på fritiden vara anträffbar så att hen kan kallas till arbete vid behov.

Beredskapstiden räknas inte in i arbetstiden men hen bör vara arbetsför.

Beredskapstiden planeras in i arbetstidslistan på förhand.

Beredskapstid skall alltid avtalas mellan arbetstagaren och arbetsgivaren. Arbetstagaren har inte skyldighet att acceptera utan avtal.

Om beredskapen är nödvändig på grund av arbetets art och av synnerligen tvingande skäl, får tjänstemän och tjänsteinnehavare inte vägra beredskap.

Tillämpningsanvisning för beredskapstid

För beredskap bör sådana skriftliga anvisningar ges att den anställde är medveten om de rättigheter och skyldigheter som hör till beredskapen (till exempel inom vilken den tid den anställde senast ska infinna sig på arbetsplatsen).

Om en tjänsteinnehavare eller arbetstagare inkallas till arbete under beredskap, räknas den tid som gått åt till att utföra arbetet in i arbetstiden, och för denna tid ges ingen beredskapsersättning.

Tjänsteinnehavaren eller arbetstagaren ska meddelas om kommande beredskap minst tre dygn på förhand, förutom i oförutsedda, brådskande fall.

Ersättning för beredskapstid

Om en tjänsteinnehavare eller arbetstagare ålagt beredskap betalas för varje beredskapstimme en penningersättning som motsvarar 20–30 % av den oförhöjda timlönen, eller alternativt ges motsvarande ledighet. När ersättningen bestäms beaktas de begränsningar som beredskapen medför för den anställde.

Beredskapstid och daghemsföreståndare

Daghemsföreståndarna följer allmän arbetstid och arbetstiden som finns i arbetstidslistan.

Daghemsföreståndarna har rätt till ersättning vid överenskommelse/ålagd att vara i beredskap.

Arbetsgivaren bör ha anvisningar för arbetstagaren vem och hur man tar kontakt vid oförutsedd frånvaro och när daghemsföreståndaren tar emot frånvaroanmälan samt när hen söker vikarie.

AKTAS 5 Beredskapstid Arbetstidslag 872/2019

Christel Sandell
VAKA sektionens ordförande

Maakuntajohtajatapaaminen 7.4.2021

OAJ Pohjanmaa tapasi alueensa maakuntajohtajia etäyhteyden välityksellä 7.4.2021. Tapaamiseen osallistuivat maakuntajohtajat Asko Peltola (Etelä-Pohjanmaa), Jyrki Kaiponen (Keski-Pohjanmaa) ja Kaj Suomela (Pohjanmaa) sekä OAJ Pohjanmaan edustajina puheenjohtaja Kari Nieminen, varapuheenjohtaja Heli Katajamäki ja alueasiantuntija Pia Latomäki.

Keskustelun aiheina olivat erityisesti oppivelvollisuuden laajeneminen ja sen aiheuttamat muutokset. Tästä maakuntajohtajat olivat erityisen kiinnostuneita. Yhteinen näkemys oli, että nuorten koulutustasoa tulee nostaa ja pudokkaiden määrää tulee saada pienemmäksi.

Maakuntajohtajat ilmaisivat huolissaan koulutetun työvoiman saatavuudesta. Maakuntajohtajat totesivat, että samanaikaisesti on sekä työttömyyttä että työvoimapulaa. Työvoiman kohtaanto-ongelma on tuttua myös meidän alueella. Huolta on erityisesti korkeasti koulutetun työvoiman saatavuuden kanssa, koska moni nuori lähtiessään opiskelemaan maakuntiemme ulkopuolelle jää sille tielle. Onneksi on myös positiivisia esimerkkejä: huippuosaaaja vetää esim. Kokkolan kemiaklusteri.

Keskustelun päätteeksi maakuntajohtajat lähettivät terveisiä alueemme opettajille: teette erittäin arvokasta työtä sekä luotte tulevaisuuden uskoa lapsiin ja nuoriin. Tsemppiä ja jaksamista kevään loppurutistukseen!

Kokkola perui lomautukset – kaikeksi onneksi!

Kokkolan kaupunki oli päättänyt viime vuonna lomauttaa henkilöstönsä kahdeksi viikoksi vuoden 2021 aikana säästääkseen palkkamenoiensa 2,5 miljoonaa euroa. Kaupunki kuitenkin päätti perua lomautukset – työntekijöiden pitkä ahdinko on nyt ohi. Kokkolan kaupunginhallitus perui lomautusuhun äänestyksen jälkeen 15.2.2021 ja anoi samalla oikeutta ottaa lisää velkaa tuon 2,5 miljoonaa euroa, joka oli talousarviossa leikattu henkilöstömenoista. Päätöksestä voi saada vaikutelman, että henkilöstön takia pitää lisätä kaupungin velkamäärää.

Yhtenä perusteluna lomautuksen perumiselle oli koronaepidemian jatkuminen odotettua pahempana. Nyt korostettiin lomautuksen olevan koko henkilöstölle erittäin raskas ja työllistävä prosessi. Lomautus aiheuttaisi myös haastetta tasapuolisuuteen ja kaikkien työn arvostukseen. Tästä antoi hyvän kuvan keskustelut opettajien lomautuksen puolittamista, mitä muut ammattiryhmät vastustivat tasapuolisuuden nimissä.

Henkilöstöä kehoitetaan ja kannustetaan edelleen erittäin tiukkaan taloudenpitoon ja vapaaehtoiseen palkattomien vapaapäivien pitoon. Keinoina ovat palkattomat vapaat paremmilla ehdoilla ja lomarahojen vaihtaminen vapaiksi. Määräaikaisten palkkaamiseen ja eläköityvien paikkojen täyttämiseen tulee käyttää harkintaa. Lisäksi suositellaan toiminnallisia ja työnkuvien muutoksia. Nämä keinot ovat olleet käytössä jo pitkään kaikilla toimialoilla. Mitkään näistä keinoista eivät sovi opettajille. Korkeintaan varhaiskasvatuksessa voidaan pitää vapaita koulujen loma-aikoina. Tämäkin käytäntö on ollut jo käytössä.

Itse näen, että OAJ:n Kokkolan paikallisyhdistyksen tekemä oikaisuvaatimus ja valmius viedä asia tarvittaessa hallinto-oikeuteen asti oli vaikuttava asia päätettäessä lomautuksen perumisesta. Paikallisyhdistys teki oikaisuvaatimuksen päluottamusmiehen ja luottamusmiesten valmistelun pohjalta, ja perustelut sille tehtiin OAJ:n ohjeiden ja paikallisten perusteiden mukaisesti. Vetosimme oppilaiden oikeuteen saada opetussuunnitelman mukaista opetusta jokaisena koulupäivänä. Myös kaupungin Unicefilta saama lapsiystävällinen kaupunki -tunnustus tuotiin esille. Edellyttään tuo status ottamaan huomioon aina lapsen edun. Vetosin myös vanhempainyhdistyksiin ja -raateihin lasten edun nimissä, joten kaupungin 16 vanhempainyhdistystä/raatia tekivät oman yhteisen oikaisuvaatimuksen.

Poliitikot huomasivat varmasti myös kuntavaalien lähestymisen. Osa puolueista kääntyi vaatimaan lomautuksen lyhentämistä tai perumista kokonaan. Myös puolueiden sisällä oli erilaisia mielipiteitä. Ennen lomautuspäätöstä tekemäni vaikuttamistyö oli ilmeisesti pehmentänyt kantoja. Lomautuspäätöksen jälkeen ei päättäjien tapaamisia voitu järjestää koronarajoitusten takia. Tässä vaiheessa aikaisemmat kutsut ja toteutuneet tapaamiset kantoivat tulosta. Sähköpostiviestit tulivat tutusta osoitteesta ja ne vaikuttivat.

*Timo Rajaniemi
päluottamusmies, JUKO/OAJ
Kokkolan kaupunki*

Muuttuvatko opettajan vastuut ja velvollisuudet oppivelvollisuus uudistuksen myötä?

Ensi syksystä alkaen oppivelvollisuus laajenee ja kehtää siihen asti, kunnes nuori täyttää 18-vuotta. Perusopetuksen luokan- ja aineopettajille tämä uudistus ei tuo muutoksia vastuisiin ja velvollisuuksiin. Oppilaanohjaajan vastuu sen sijaan laajenee, kun 8–9 luokkien oppilaille tulee oikeus saada tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta. OPS:n mukaan: ”Tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen tarpeen arvioi ensisijaisesti oppilaanohjaaja oppilaanohjauksen sisältöjen ja tavoitteiden näkökulmasta.” Sen aikana oppilaille laaditaan henkilökohtainen jatko-opintosuunnitelma. Siihen kirjataan oppilaan vahvuuksia sekä tavoitteita siirtymisestä jatko-opintoihin. Oppilaanohjaajalle voidaan myös nykyisen virka- ja työehtosopimuksen puitteissa osoittaa kesä-ajalle ohjattavaksi oppilaita, jotka eivät saaneet yhteishaussa opiskelupaikkaa.

Entä toisella asteella? Tässä eräitä mahdollisia uusia vastuita, joita opettajalle ja opolle voi tulla riippuen siitä, kenelle näitä tehtäviä koulutuksen järjestäjä määrää. Opettaja opettaa ja ohjaa, kuten ennenkin. Hänen pitää nyt vain tietää, kuka on oppivelvollinen, jotta voi antaa maksutta opiskelun vaatimat materiaalit. Maksuttomien materiaalien osalta opettajalle voi tulla niiden jakamista, kierrättämistä ym. vastuita.

Pitääkö opettajien jatkoissa valvoa välitunteja kuten peruskoulussa? Ei, mutta opettajan on seurattava, että oppivelvollisen opinnot edistyvät opiskelijan henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti. Mikäli näin ei tapahdu, on tästä ilmoitettava huoltajalle.

Opettajan tai opon vastuulle voi tulla myös sellaisen opiskelijan, joka on oikeissa keskeyttää opintonsa, tuki-

toimien riittävyyden, mahdollisuuden suorittaa opintoja muussa oppimisympäristössä tai hakeutua toiseen koulutukseen, selvittäminen. Tässä on tehtävä yhteistyössä huoltaja kanssa.

Oppivelvollinen voidaan kokonaan erottaa, jos hän ei kuukauteen osallistu opetukseen. Ennen tätä tulee hänelle sekä huoltajalle ilmoittaa, että näin voidaan tehdä. Jos oppivelvollinen erotetaan, eikä hän ole aloittanut opintoja muualla, ilmoitetaan hänen tietonsa asuinkunnalle. Myös tämä voidaan määrätä opettajan tai opon vastuulle.

Jos oppivelvollinen rangaistuksena erotetaan, voidaan se tehdä enintään kolmen kuukauden määräajaksi. Tällöin hänelle yhdessä huoltajan kanssa laaditaan suunnitelma opintojen suorittamisesta erottamisen aikana. Laadintatyö voi tulla opettajan velvollisuudeksi. Oppivelvollisella on myös oikeus saada erottamisen aikana tarvittaessa opetusta ja ohjausta.

Ammatillisessa koulutuksessa opon vastuulle voi tulla myös ns. jälkiohjaus eli vielä vuoden ajan ohjauksen antaminen niille jo valmistuneille, jotka eivät saa paikkaa korkea-asteelta.

Katso oppivelvollisuuslaskurista mm. mitä valtion kohdentama rahoitus sekä tuntiresurssi laskennallisesti opinto-ohjauksen velvoitteisiin oppilaitoksessasi tarkoittaa oaj.fi- arjessa - oppivelvollisuus.

*Nina Lahtinen
koulutuspolitiikan päällikkö
Opetusalan Ammattijärjestö OAJ*

Mikä on VAKA-jaosto?

Jaosto keskittyy varhaiskasvatuksen opettajien asioiden edistämiseen koko OAJ Pohjanmaan alueella. Jaoston jäseninä on varhaiskasvatuksen opettajia, varhaiskasvatuksen erityisopettajia, päiväkodin johtajia, luottamusmiehiä (naisia), Varhaiskasvatuksen opettajien liiton hallituksen ja valtuuston jäseniä sekä OAJ:n valtuuston VOL-jäseniä. Jaostossa on jäseniä melkein jokaisesta OAJ Pohjanmaan paikallisyhdistyksistä. Jaosto on kaksikielinen ja kokouksissa kuluu sujuvasti suomi ja ruotsi. Kaikki ovat tervetulleita mukaan toimintaan.

VAKA-jaosto kokoontuu tarpeen mukaan 3–5 kertaa lukuvuoden aikana. Korona aikana kokoukset on pidetty etänä. Normaalioloissa kokoukset on pidetty vuorotellen Seinäjoella, Vaasassa, Kokkolassa sekä Härmässä.

Jaosto järjestää alueen jäsenille edunvalvontaa, koulutusta ja virkistystoimintaa.

Joka toinen vuosi on järjestetty VAKA-seminaari Härmässä, ja joka toinen vuosi on järjestetty kuljetus valtakunnallisille LTO-päiville. Tänä vuonna on valtakunnallisten päivien vuoro. Nyt ensimmäistä kertaa varhaiskasvatuksen opettaja-päivät (VOP) ovat Raumalla syyskuussa, jos vain koronatilanne sen mahdollistaa. Kuljetuksen yhteydessä on aina pidetty koulutusta ja luottamusmiesten (naisten) ajankohtaiskatsaus.

Härmän seminaari on ollut suosittu, eivätkä kaikki halukkaat aina ole päässeet sinne mukaan. Siksi etusijalla

ovat aina olleet ensimmäistä kertaa osallistuvat. Seminaari on pitänyt sisällään koulutusta, ajankohtaista edunvalvontaa asiaa, työnyhyvinvointia ja virkistystä. Seminaariin on saatu kouluttajiksi alan asiantuntijoita sekä asiantuntijoita OAJ:stä ja VOL:sta. Myös VAKA-jaoston jäsenten vahvaa osaamista on hyödynnetty seminaareissa. Härmän seminaarien ohjelmat on olleet sekä suomen-, että ruotsikielisiä. Viime syksyn seminaarin järjestelyt olivat jo alkuvuodesta pitkällä, mutta korona sotki suunnitelmat ja ensimmäistä kertaa seminaari jouduttiin perumaan.

VAKA-jaoston jäseniä on ollut mukana myös Vaasassa vuosittain järjestettävillä varhaiskasvatusmessuilla rekrytoimassa uusia jäseniä ja markkinoimassa OAJ Pohjanmaata messuvieraille.

Vuoden 2020 alusta VAKA-jaosto otti koppia OAJ:n alueellisen edunvalvonnan kehittämisen esimiehetprojektista. Projektin puitteissa tehtiin kysely toiminta-alueemme päiväkotien johtajille siitä, millaisia toiveita heillä on alueyhdistykselle? Ja millaista edunvalvontaa ja koulutuksia he haluavat? Tavoitteena on myös saada esihenkilöinä toimivia jäseniksi ja aktiivisiksi toimijoiksi. Korona sotki tai oikeastaan siirti tapahtumat Teamsiin.

VAKA-jaoston parasta antia ovat henkilöt, kollegat ympäri OAJ Pohjanmaan aluetta. Koronavuoden aikana on jo tullut ikävä heitä ja yhteisiä tapaamisia. Vaikka etänä voi

Kuvassa Jaoston kokous Seinäjoella.

Kuvassa VAKA seminaari Härmässä joitakin vuosia sitten.

kokouksia järjestää ja suunnitella tapahtumia, ei se korvaa itse tapaamisia. Se, että kuulee mitä muualla tehdään, antaa omalle työlle paljon. VAKA-jaosto on myös hyvä foorumi itselleni VOL hallituksen jäsenelle. Näin pysyn ajan tasalla oman vaalipiirini asioista ja voin myös jakaa valtakunnallisia asioita alueelle. Tämä on myös VOL valtuutetuille tärkeää. Mehän edustamme omaa aluettamme VOL:n organisaatiossa. Jo muutaman valtuustokauden, kaikkien alueemme VOL hallituksen jäsenen ja valtuus-

ton jäsenten nimet ovat alkaneet M-kirjaimella. Tästä syystä meillä on lempinimi Pohojanmaan äMMät.

Suosittelen kaikille tulemaan rohkeasti mukaan OAJ:n toimintaan kaikilla tasoilla!

*Maarit Marjusaari
VAKA-jaoston jäsen, VOL hallituksen jäsen,
päiväkodin johtaja Kokkola*

Kuvassa VAKA-jaoston jäseniä Vaasan varhaiskasvatusmessuilla.

OAJ:n Seinäjoen ammattikorkeakoulun paikallisyhdistys ry esittäytyy

Seinäjoen ammattikorkeakouluun perustettiin vuoden 2021 alussa B-mallinen työntajakohtainen paikallisyhdistys: OAJ:n Seinäjoen ammattikorkeakoulun paikallisyhdistys ry. Seinäjoen ammattikorkeakoulussa työskentelee 344 henkilöä, joista opetushenkilöstöä on 169. Opiskelijoita on noin 4 800.

Uuteen työntajakohtaiseen yhdistykseen liittyivät Seinäjoen kauppa- ja kulttuuriopettajat ry, Seinäjoen sosiaali- ja terveysalan opettajat ry ja TOOL Seinäjoki ry sekä kolme henkilöjäsentä. Kaiken kaikkiaan yhdistykseen kuuluu noin 120 opettajajäsentä. Yhdistyksen ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin suurimman opettajayhdistyksen eli Sosiaali- ja terveysalan opettajien yhdistyksen Tanja Hautala. Puheenjohtajan lisäksi hallitukseen valittiin kuusi muuta hallituksen jäsentä, kaksi kustakin opettajayhdistyksestä.

Yhdistyksen tärkeimpänä tavoitteena on korkeakoulutuksen näkökulman esiin nostaminen koulutuksen alueella käytävässä keskustelussa, sekä alueellisesti että myös kansallisesti. Tärkeimpänä edunvalvonnan tehtävänä on turvata opetusresurssit niukkenevassa taloudellisessa tilanteessa. Jäsenten työssäjaksamista seurataan ja halutaan tukea, ja lisäksi tavoitteena on nykyaikaisen, terveellisen ja turvallisen työympäristön varmistaminen kaikille. Yhteisöllisyyden lisääminen ja opettajuuden merkityksen esille tuominen on myös tärkeänä osana paikallisyhdistyksen toimintaa.

Paikallisyhdistyksen toiminnan kautta pyritään saamaan ammattikorkeakoulun eri alojen opettajat tutustu-

maan paremmin toisiinsa, ja käymään keskustelua erilaisista opetuksen ongelmakohdista ja kehittämistarpeista. Työntajakohtaisen paikallisyhdistyksen perustamisen avulla saamme myös enemmän vahvuutta vaikuttaa edunvalvontaan liittyvissä asioissa. Pyrimme olemaan aktiivisia työnantajan suhteen ja vaikuttamaan opetuksen resursseihin.

Paikallisyhdistys on vasta toiminnan alussa ja alku on ollut keskittymistä paikallisyhdistyksen perustamiseen liittyvissä asioissa. Suunnitelmissa on järjestää jäsenille myös erilaisia tapahtumia, joissa on mukana edunvalvontaa, koulutusta ja myös virkistystä. Korona on aiheuttanut myös isoja muutoksia ammattikorkeakoulun opetukseen ja opettajien työhyvinvointiin, joten panostamme myös yhteiseen tekemiseen. Seinäjoen ammattikorkeakoulussa siirrytään Sivistan työehtosopimukseen kevään 2022 aikana, kun uusi sopimuskausi alkaa. Tämä tarkoittaa paikallisia neuvotteluja monessa työehtoihin liittyvissä asioissa työnantajan edustajien kanssa. Aktiivinen ote ja yhteydenpito alueemme kansanedustajiin ammattikorkeakouluun liittyvissä asioissa on myös keskeinen osa toimintaamme.

Seinäjoella 16.4.2021, OAJ:n Seinäjoen ammattikorkeakoulun paikallisyhdistys ry:n hallitus

Ari Haasio, Tanja Hautala, Heikki Heiskanen, Ilpo Kempas, Arto Saariaho, Marja-Liisa Saariaho ja Marika Toivonen

Kuvaaja: SeAMK

Maasta se pienikin ponnistaa

”Opettajayhdistyksen aloitteesta on kunnallisissa elimissä käsitelty puhelimen hankintaa kouluille kunnan kustannuksella ja ylläpitovelvollisuudella. Kunnanvaltuusto on 27.6.1962 pitämässään kokouksessa katsonut, ettei aloitteen pohjalta ryhdytä puhelimia kouluille hankkimaan, koska ei tällaista käytäntöä ole tietävästi vielä ainakaan missään Etelä-Pohjanmaan kunnassa käytössä. Karijoen kunnanhallitus”

Karijoen pienen OAJ:n paikallisyhdistyksen kansioiden kätköistä löytyy monia mielenkiintoisia kirjeenvaihtoja, jotka kertovat yhdistyksemme toiminnasta vuosikymmenten varrelta. Koskaan historiansa aikana ei Karijoen opettajayhdistys ole koolla mahtailut, mutta toimintaa on pidetty yllä niillä jäsenmäärillä ja resursseilla, mitä on ollut käytettävissä. Yhdistyksemme jäsenmäärä on ollut suurimmillaankin vain reilun tusinan verran ja kunnan asukasmäärän ja sitä kautta oppilasmäärän myötä on jäsenistömmekin määrä harvennut samassa suhteessa.

Nykyään jäsenlistoillamme on puolen tusinaa jäsentä, joiden työpaikat löytyvät Karijoen koululta ja päiväkodilta. Pienestä yhdistyksestä on toki hyötyäkin; yhdistyksen kokousten kokoon kutsuminen onnistuu tarvittaessa hyvinkin nopealla aikataululla ja päivittäin hallitus istuu lähes kokonaisuudessaan samassa opettajanhuoneessa. Se on sitä suoraa viestintää yhdistysasioista, ei ole tietokatkoja ja lähes jokaisella yhdistyksen jäsenellä on komea titteli puheenjohtajasta lakkopäällikköön.

Toimintamme muodostuu kuitenkin ihan niistä samoista asioista kuin isommissakin yhdistyksissä; edunvalvonta paikallistasolla, kokous- ja kurssitoiminta sekä jäsenten hyvinvoinnin edistäminen. MUTTA poikkeuksena isompiin yhdistyksiin voimme ylpeinä kertoa, että meillä tilaisuuksissa ja tapahtumissa on osallistumisprosentti usein 75 %:n paremmalla puolella. Edunvalvonta pienellä paikkakunnalla on usein suoraviisempaa kuin isommissa ympyröissä, usein käynti kunnantalolla tai puhelinsoitto vievät jo asioita ripeästi eteenpäin. Aina

ei näissä asioissa kuitenkaan onnistuta, kuten kävi viime kevään lomautusneuvotteluissa. Mutta eipä onnistuttu 60-luvun alussakaan saamaan puhelimia kouluille ja syynä oli tietenkin kuntatalous.

Yhdistyksemme koosta johtuen arvostamme myös yhteistyötä niin naapurikuntien opettajien kuin alueyhdistyksen kanssa. Heiltä saamme tukea ja virikkeitä omaan toimintaamme, joita sitten sovellamme käytännössä täällä Pyhävuoren kupeessa.

Virkistystoimintamme on herättänyt myös joskus huomiota, sillä vuotuiset Educa-messumatkamme ovat odotettuja ja niitä tehdään usein koko jäsenistön ja muun työyhteisön yhteistempauksina. Messuille on matkattu mm. Finnairin sinivalkoisin siivin, VR:n kiskoilla omassa osastossa sekä tilausajo ”karaoke” bussilla yhdessä naapuriyhdistystemme kanssa. Näistä koulutusmatkoista puhutaan kuukausia ja uutta jo suunnitellussa. Teatterimatkoillemme olemme pyrkineet kutsumaan mukaan myös veteraaniopettajiamme, koska heidän avullaan yhdistyksemme itsenäisyydestä ja toiminnasta on pidetty huolta aiempien vuosien varrella.

Nykyinen yhdistyksemme on perustettu 9.5.1991 OAJ:n hallituksen päätöksellä, vaikkakin silloinen piirijärjestö ohjeisti jäseniämme vain toimimaan aktiivisemmin Kristiinankaupungin yhdistyksen toiminnassa. Silloin kuitenkin perustajajäsenemme pitivät päänsä omasta paikallisyhdistyksestä ja siitä asti olemme olleet kuin eräs pieni gallialainen kylä Asterix-sarjakuvassa OAJ:n jäsenyhdistysten kartalla. Taistelemme olemassaolostamme niin yhdistyskentän muutostuulissa kuin kuntarakennemuutosten paineissa, kenties jäsenmäärältään Suomen pienimpänä OAJ paikallisyhdistyksenä.

Yhdistyksemme 30-vuotiskakkukahvien kynnyksellä Teitä muita opettajia tervehtien

Ari Honkanen, pj. OAJ:n Karijoen paikallisyhdistys

OAJ Pohjanmaan verkkosivusto uudistui

OAJ Pohjanmaan huolella valmisteltu verkkosivust uudistus (www.oajpohjanmaa.fi) toteutettiin vuodenvaihteessa. Uudistuksen lähtökohtana oli verkkosivuston visuaalisen ilmeen selkeyttäminen ja sisällöntuotannon helpottaminen. Alueyhdistyksen hallituksen lopetettua yhdistyksen nettivastaavan toimen, päivittää verkkosivustoja jatkossa hallituksen nimeämä tiimi, johon kuuluvat yhdistyksen puheenjohtajan lisäksi jaostojen puheenjohtajat, järjestöassistentti ja tiedotussihteeri.

Uutta on myös se, että jatkossa sivustolla voidaan korvasta vastaan julkaista myös OAJ Pohjanmaan toiminta-alueen jäsenten kirjoittamia artikkeleita, joko kuvilla tai ilman kuvaa varustettuna. Erityisesti sivustolle toivotaan alueemme paikallisyhdistysten järjestämästä toiminnasta kertovia kuvallisia juttuja. Juttujen julkaisusta päättää alueyhdistyksen tiedotussihteeri, johon sivustolle juttujaan julkaistavaksi haluavien on oltava yhteydessä. Juttupalkkion suuruus ilmoitetaan verkkosivustolla sen jälkeen kun alueyhdistyksen hallitus on sen vahvistanut.

Uudistetulla verkkosivustollamme on erityistä hu-

miota kiinnitetty sen luettavuuteen erilaisilla lukupinnoilla. Sivuston sisältö on nyt helposti luettavissa sekä tietokoneen että matkapuhelimen näytöltä. Sivustolta löytyy opettajan työhön liittyvien ajankohtaisten asioiden lisäksi mm. alueyhdistyksen toimiston yhteystiedot sekä alueyhdistyksen hallituksen jäsenten ja toimihenkilöiden nimet yhteystietoineen, sekä hallituksen kokoustiedotteet. Sivustolta löytyy myös runsaasti muuta tietoa OAJ Pohjanmaan toiminnasta. Lisäksi verkkosivustolla julkaistaan kaksi kertaa vuodessa Pohjanmaan opettaja-lehti, ja yhdistyksen puheenjohtajan ja jaostojen puheenjohtajien ylläpitämä blogi, jossa opetusala koskevia ajankohtaisia asioita käsitellään alueellisesta näkökulmasta. Lähestyviin kunnallisvaaleihin liittyen verkkosivustolta löytyy myös alueyhdistyksen ja tussitaikureiden yhteistyön tuloksena syntynyt erinomainen piirrosvideo ”Tärkeät asiat päätetään lähellä sinua”.

Lasse Mansikka-aho
tiedotussihteeri
mansikkalasse@gmail.com

Rauman varhaiskasvatuksen opettajien päivät 25.-26.9.2021 Ilmoittaudu bussikuljetukseen

Ilmoittaudu mukaan OAJ Pohjanmaan alueyhdistyksen järjestämään yhteiskuljetukseen. Järjestämme bussikuljetuksen Kokkolasta, Vaasasta ja Seinäjoelta sekä mahdollisuuksien mukaan matkan varrelta Raumalle perjantaina 24.9. klo 14-16 aikaan lähtö. Tarkempi reitti elokuussa. Paluu sunnuntaina 26.9. heti päivien päätyttyä. Matkan aikana lyhyt edunvalvontaluento ajankohtaisista aiheista sekä kysymyksiä luottamusmiehille.

Ilmoittaudu seuraavalla linkillä mukaan kuljetukseen.

<https://q.surveypal.com/Ilmoittautuminen-Rauman-vol-paiville-24.9.-26.9.2021>

Lisätietoja monika.koivumaki@edu.vaasa.fi

Skolningsdagarna för lärare inom småbarnspedagogik i Rauma 25-26.9 Anmäl dig till den gemensamma transporten

Anmäl via länken

<https://q.surveypal.com/Ilmoittautuminen-Rauman-vol-paiville-24.9.-26.9.2021>

Mer information ger monika.koivumaki@edu.vaasa.fi

OAJ Pohjanmaa/Österbotten

Yhteystiedot 2021

Hallitus:

Kari Nieminen, puheenjohtaja	Seinäjoki	kari.nieminen(at)seinajoki.fi 0405779984/0400906310
Christel Sandell, vice ordförande	Jakobstad	christel.sandell(at)jakobstad.fi
Simon Ekstrand, vice ordförande	Nykarleby	simon.ekstrand(at)nykarleby.fi
Heli Katajamäki, varapuheenjohtaja	Tervajoki	heli.katajamaki(at)uva.fi
Margareeta Verronen, varapuheenjohtaja	Vaasa	margareeta.verronen(at)vaasa.fi
Paula Kotirinta, sihteeri ja jäsen	Kurikka	paula.kotirinta(at)kurikka.fi
Veli-Matti Kukkola, jäsen	Kannus	veli-matti.kukkola(at)edu.kannus.fi
Tiina Hagström, jäsen	Kokkola	tiina.hagstrom(at)edu.kokkola.fi
Jussi Kuoppala, jäsen	Seinäjoki	jussi.kuoppala(at)sedu.fi
Marika Horila, jäsen	Halkosaari	marika.horila(at)seinajoki.fi
Stefan Träskvik, medlem	Närpes	stefan.traskvik(at)narpes.fi
Anne Kärki, jäsen	Vaasa	anne.karki(at)edu.vaasa.fi
Pia Latomäki, jäsen	Lapua	pia.latomaki(at)lapua.fi
Kyösti Pihlajamäki, jäsen	Hernesmaa	kyosti.pihlajamaki(at)soini.fi
Heikki Heiskanen, jäsen	Seinäjoki	heikki.heiskanen(at)seamk.fi
Heikki Luoma, jäsen	Kauhajoki	heikki.luoma(at)kauhajoki.fi
Seppo Säätelä, jäsen	Vaasa	seppo.saatela(at)yrkesakademin.fi
Alueasiantuntija:		
Pia Latomäki	Lapua	pia.latomaki(at)lapua.fi 040 842 1484

Toimihenkilöt:

Paula Kotirinta, sihteeri	Jalasjärvi	paula.kotirinta(at)kurikka.fi
Lasse Mansikka-aho, tiedotussihteeri	Lapua	mansikkalasse(at)gmail.com
Monika Koivumäki, koulutussihteeri	Vaasa	monika.koivumaki(at)edu.vaasa.fi
Sirpa Kotamäki, taloudenhoitaja	Vaasa	kotamaki58(at)gmail.com

Valtuutetut:

Martin Ahlskog, FSL	Nedervetil	martin.ahlskog(at)pedersore.fi
Linda Felixson, FSL	Vaasa	linda.felixson(at)korsholm.fi
Maija Huuki-Anthopoulou, OAJ-YSI	Kannus	maija.huuki-anthopoulou(at)edu.kannus.fi
Monika Koivumäki, VAKA	Vaasa	monika.koivumaki(at)vaasa.fi
Paula Kotirinta, OAJ-YSI	Kurikka	paula.kotirinta(at)kurikka.fi
Jussi Kuoppala, AO	Seinäjoki	jussi.kuoppala(at)sedu.fi
Pia Latomäki, OAJ-YSI	Lapua	pia.latomaki(at)lapua.fi
Kari Nieminen, OAJ-YSI	Seinäjoki	kari.nieminen(at)seinajoki.fi
Kyösti Pihlajamäki, OAJ-YSI	Hernesmaa	kyosti.pihlajamaki(at)soini.fi
Jaakko Syrjänen, OAJ-YSI	Kauhajoki	jaakko.syrjanen(at)kauhajoki.fi
Maaret Siltanen, VAKA	Isokoski	maaret.siltanen(at)seinajoki.fi
Margareeta Verronen, AO	Vaasa	margareeta.verronen(at)vaasa.fi

OAJ:n hallitus:

Linda Felixson	Vaasa	linda.felixson(at)korsholm.fi
Kari Nieminen	Seinäjoki	kari.nieminen(at)seinajoki.fi
OAJ:n Pohjanmaan aluetoimisto Kauppapuistikko 4 as 20 65100 Vaasa www.oajpohjanmaa.fi		Järjestöassistentti Niina Suokas niina.suokas(at)oajpohjanmaa.fi 050 470 1199

OAJ

POHJANMAA ÖSTERBOTTEN

1/2021

